

Domini, Octabas Domini, Octabas Epiphaniæ, Purificatio S. Mariæ, Nativitas S. Faustini, et Jovitæ, et depositio S. Benedicti abbatis, et S. Gregorii papæ, et S. Germani episcopi. In his autem festivitibus in vigilia non processio, nec jejunium ad vesperum, videlicet octaba Domini, octaba Epiphaniæ, et Purificatione sanctæ Mariæ. In reliquis autem sanctorum festivitibus VIII lectiones.

ADNOTATIO. — Præmissus Ordo habetur in codice bibliothecæ sancti Udalrici apud Augustam Vindelicorum, scripto ab anis fere nongentis. Hunc conjicimus esse Ordinem antiquum Ecclesiæ Frisingensis, quæ etiam sancto Benedicto sacraa erat, monachus a sancto Corbiniano episcopo primitus commissa, ut alibi ostendimus. Illud observatione dignum quod Passio Domini triplex in Parasceve legenda præscribitur.

In eo Codice præmittitur alia manu vetus Calendarium seu breve Martyrologium; deinde Regula sancti Benedicti, in cujus fine legitur, *Facienti hæc vita erit æterna*. Tum sequuntur versus, *Qui leni jugo*, etc. Deinde ordo legendi libros sacros in Ecclesia Romana: postea Ordo, quem mox edidimus, cum hymnis ecclesiasticis. Item breve scriptum *de ponderibus* absque auctoris nomine, ubi hæc verba: *Unciæ XII libram efficiunt. . . . Libra una et semis heminam facit; duæ heminæ sextarium reddunt. XXIV sextaria modium faciunt, quindecim modia gomor, duo gomororum.*

Huic Ordini, propter argumenti affinitatem, subjicimus ex pervetusto Codice sancti Galli antiquas Consuetudines in monasteriis nostris olim servatas. Deinde vero epistolam seu rescriptum Casinensium ad litteras monachorum Teutonicorum de ritibus Cluniacensibus: quam epistolam in operculo cujusdam Codicis publicæ bibliothecæ Basileensis invenimus.

ANTIQUÆ CONSUECUDINES MONASTERIORUM ORDINIS S. BENEDICTI.

(Mabill. Analect. p. 132 nov. edit.)

Patres cœnobiorum studiose sanctam regulam observare cum summa cura decertant, ut fratribus suis necessaria alimentorum et indumentorum secundum statuta sanctæ regulæ præbeant: ut omnem eis mundanæ curæ occasionem tollant, et peculiaris alicujus atque murmurationis mortiferum virus excludant, suæque professioni idoneos reddant. Nam elemosynarum largitionem, seu quamlibet oblationem, sive possessionum suarum redditus maxime in hoc expendunt, ut fratribus suis necessaria, non superflua præbeant, quatenus ab eis liberius sancti propositi observationem requirere valeant: curasque et sollicitudines rerum terrenarum postponunt, et secundum præcepta regulæ lucrando animabus studiose invigilant.

1. In oratorio summum silentium, summam psallendi reverentiam, temperamentum elevatius canendi, et ordinatissimum modum in choro standi; in omnibus agendis temperatam modulationem, ablata in omnibus festinatione confusa, ac celerrimum ad omnia signa conventum.

2. In sacrario magnum silentium, et nitidissimam administrationem, et vestimentorum sacerdotalium honestam et ordinatam valde distributionem, et signorum valde distinctum sonum.

3. In hospitali hospitum monachorum honestissimam susceptionem, segregata domo susceptionis aliorum hospitum.

4. In refectorio summum silentium, et ordinatissimam atque mundissimam cibi et potus administrationem, atque secundum regulam æqualem in omnibus pro necessitate distributionem, in omnibus providentes, ne modum regulæ usquam excedant.

5. In claustris hora lectionis summum silentium, et summum studium lectionis ab omnibus haberi:

B semper tamen in illorum habitationibus silentium et humilitas studiose observatur.

6. In dormitorio ordinatissimam lectorum positionem, et æquam ac similem stramentorum divisionem: ubi nihil pictum vel variatum atque lineum vidimus, sed neque in dormitorio hospitum.

7. Omnigenam jurationem inter eos nec audiri, nec præsumi a quoquam: et nocturnum silentium semper ab eis custodiri, sive intus, sive foris sint, quousque in capitulo versum dicant.

Ordinem regularem apud eos qui in arce regulari polent, istum meminimus.

1. In primis ut a vespertinis usque in capitulum, quod fit post Primam, summum silentium teneatur: et post matutinas horas non redeatur ad lectulos, nisi quando plenarium officium celebratur: vel contingat ante horam surrexisse, excepto infirmis vel præ lassitudine non valentibus, quorum imbecillitas a priore consideranda est.

2. Post lectionem autem capituli exeundum est ad opus quod præcipitur a priore cum summa cautela in Psalmorum modulatione vel spiritualium rerum conlocutionibus, ne verba otiosa subripiant, ut juxta regularem auctoritatem usque ad interrogationem non loquantur. Ista interrogatio a sapientibus consideranda est, ut paucis comprehendant.

3. Post opus, et Tertiam, et Missam, pleniter conveniatur ad lectionem in locum deputatum ab omnibus, excepto his qui in variis officiis deputantur: sed de his qui possunt occurrant, quorum conscientia sibi testis est, utrum possint, custodito summo silentio in intentione lectionis, nisi jubeat prior alicui doctiori, minus doctis fratribus vel doctrina indigentibus lectionem tradere, de cujus moribus securus sit.

4. His ita compositis, frater qui signis horarum præest, accedat ad coquinam ad videndum, si jam parata sunt quæ parantur fratrum usui necessaria. His paratis moveat signum prolixius, dum fratres omnes in ecclesiam concurrere possint. His in unum positus, signum secundum pulset brevius. Finito officio, stet abbas vel secundus ab illo, si ipse non adest cum fratribus; et senior decanus accedat propere ad signum refectorii pulsandum, quo audito, abbas præcedat, sic sequantur reliqui fratres honestissime, ut nullius vox vel mussitatio ibi audiatur.

5. Post cibum autem citius redeunt ad stratus suos, maxime juvenes vel negligentes, quorum mores notantur. Si qui sunt de quibus bene præsumitur et volunt, liceat illis aliquantulum, sed tamen breviter, vacare orationi in ecclesia. In claustro autem vel prohibito loco nullus inveniatur, ne forte (quod absit) aliquis fabulis vacet vel otio. Sed nec hoc prædicti Patres saltem concedunt.

6. Item signo Nonæ priore pulsato prolixius, sustineatur a secundo eo modo, sicut superius; et cætera omnia quæ superius diximus de hora Sexta, compleantur. Sunt qui versum volunt dicere post potum Nonæ, sicut prius in capitulo, ad solvendum silentium, quod caute custodiunt usque ad illam horam. Sed videat abbas utrum hoc observare voluerit. Post Nonam autem, sicut jam præfati sumus, in opere custodiantur omnia.

7. Vidimus etiam de adolescentioribus fratribus maximam curam haberi, et ad hanc curam deputatos duos, quorum probatissima vita habebatur in monasterio; nec declinari adolescentes ab eorum aspectu, sive in die, sive in nocte, unquam ausos fore.

8. Circatores etiam duos, qui omnibus horis, dum fratres vigilabant, circuibant monasterium, ne quis frater deesset proprio loco: si autem defuisset, statim in tabulis notabatur, et in conventu fratrum aspectui abbatis præsentabatur, et juxta propriam

A temeritatem regulari disciplina corripiebatur. Sed et multa alia, quæ brevitatis hujus schedulæ coerces, et ore colloquentis edocentur melius ab his Patribus custodiri.

9. De modis autem poenitentiae cautissime decernunt, quos modos esse septem dicunt regulares. Primus, admonitio seniel et iterum atque tertio. Secundus, correptio publica coram omnibus, absque excommunicatione. Tertius, excommunicatio pro levioribus culpis. Quartus, excommunicatio pro gravioribus culpis. Quintus, verberum vindicta vel corporis castigatio. Sextus, oratio communis ab omnibus. Septimus, expulsio de Monasterio, si rite recorder. Inveniuntur tamen et alii modi poenitentiae in regulari disciplina, sed hi excellentiores.

B 10. Vidimus etiam et aliud observabile, si quis ad perfectionem taciturnitatis venire desideret, quod nullus fratrum in quolibet loco loqui aliquid præsumebat, præter duo ad hæc deputata. In ecclesia nullus præter officium divinum et verba orationis: si aliquid cuilibet loqui necessitas erat, tacto vestimento abbatis vel ejuslibet fratris annuit ad illa loca: expositisque paucissimis verbis vel rationabilibus, statim abscesserunt, timentes ne propter necessaria verba, in nociva et inutilia inciderent.

11. Prædicti circatores hoc observabant; si aliquem ridentem vel aliquid susurrantem conspexerant, statim tabulis notabatur, et benignissime corripiebatur tempore opportuno.

C 12. Inter se namque tanta charitate ardebant, ut si cuilibet contigisset, propter communem utilitatem longius abesse, quod tanta dilectione desiderabatur ab omnibus, ut nulla mater amplius unicum filium desiderare potuisset, usque dum rediret. Reddito propriis, statim super collum ejus in osculam ruebant fraterno affectu, implentes illud quod Dominus dicit in Evangelio: *Tunc vere discipuli mei eritis, si dilectionem habueritis ad invicem.*

APPENDIX.

FRAGMENTUM PLACITI REGII ADVERSUS SINLEUM

Qui bona Ecclesiam Fuldensem attinentia usurpaverat.

Carolus, gratia Dei rex Francorum, vir iuluster. D Cum nos in Dei nomine Longlario villa, una cum optimatibus, vel pontificibus, seu iulustribus viris ducibus, comitibus, sederemus ad universorum causas audientias, vel recto iudicio aterminandas, ibique veniens venerabilis vir Sturmio, abba de monasterio Fulda, ubi domnus et sanctus Bonifacius in corpore requiescit, homine aliquo, nomine Sinlei, interpellabat repetitivque, eo quod res illas in loco

qui dicitur Autmondista, quod domnus rex Pippinus per suum præceptum ad causam S. Bonifacii condonavit, una cum adjectentis..... domibus, edificiis, pratis, silvis, aquis, aquarumque decursibus ac totum et integrum quidquid ad ipsa villa Autmondista asicere videtur.....

Actum quod fecit mense Novembris die in anno iv. regni nostri.

Thiotgandus recognovit et subscripsit.